

17.12.2009

Dnro 1526/4/09

Ratkaisija: Oikeusasiamies Riitta-Leena Paunio

Esitteljä: Oikeusasiamiehensihteeri Juha Niemelä

SOSIAALITURVAN MUUTOKSENHAKUPÄÄTÖS VIIPYI AIHEETTOMASTI/ETT BESLUT I ETT BESVÄRSÄRENDE OM SOCIAL TRYGGHET DRÖJDE OSKÄLIGT LÄNGE

1

KANTELU

Kantelija, asiamiehenään asianajaja A, arvosteli 27.4.2009 päivätyssä kirjeessään sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnan menettelyä päätöksen tiedoksiannossa. Kantelija kertoi lautakunnan antaneen päätöksensä hänen valitukseensa 13.11.2008. Kantelija sai kuitenkin kertomansa mukaan tiedon päätöksestä vasta 24.4.2009.

3

RATKAISU

Katson sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnan laiminlyöneen käsitellä Kantelijan asiaa perustuslain 21 §:n 1 momentissa edellytetyllä tavalla asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä.

Perustelen ratkaisuani seuraavasti.

3.1

Lautakunnan selvitys

Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta on myöntänyt lausunnossaan, että Kantelijan päätöksen postitusaika on ollut pitkä eikä sitä voida pitää hyväksyttävänä hänen oikeusturvansa ja toimeentulonsa kannalta.

Lautakunta on viitannut käsiteltävänä olevien valitusasioiden ruuhkautumiseen, joka on merkinnyt myös päätösten postitusaikojen pidentymistä jopa useaan kuukauteen. Lautakunnan mukaan päätösten postitus tapahtui siten, että kunkin esittelijän esittelemät asiat postitettiin yhdellä kertaa. Tämä johti siihen, että jotkut päätökset joutuivat odottamaan postitusvuoroa jopa kuukausia.

Lautakunta ilmoittaa tehostaneensa päätösten postitusta kevään 2009 aikana ja muuttaneensa postitusta siten, että asiakirjat postitetaan aikajärjestyksessä vanhimmasta alkaen. Lisäksi lautakunta on saanut lisäresursseja toimistoonsa. Näiden toimenpiteiden johdosta aika päätöksen antamisesta päätöksen postittamiseen on lyhentynyt noin kahteen viikkoon.

3.2

Menettelyn arviointia

Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnan ruuhkautunut työtilanne on ajankohtainen ja nähdäkseni tämän hetken suurin ongelma sosiaaliturvajärjestelmässämme. Valitusten ruuhkautuminen on johtanut valitusten käsittelyaikojen pidentymiseen. Olen ilmoittanut kanteluihin antamissani ratkaisuisissa pitäväni käsittelyaikoja kohtuuttoman pitkinä.

Apulaisoikeuskansleri Mikko Puumalainen otti alkuvuodesta 2008 tekemänsä tarkastuksen jälkeen omana aloitteenaan tutkittavaksi sosiaali-turvan muutoksenhakulautakunnan tilanteen. Hän pyysi ratkaisussaan 16.5.2008 (dnro 6/50/08) sosiaali- ja terveysministeriötä antamaan huhtikuun 2009 loppuun mennessä muun muassa selvityksen vuodelle 2008 asetettujen tulostavoitteiden toteutumisesta. Lisäksi hän on kohdistanut lautakuntaan uuden tarkastuksen marraskuussa 2009.

Edellä kerrotun perusteella en ryhdy tässä ratkaisussani arvioimaan sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnan yleisellä tasolla tämän enempää.

Sanottu työtilanteen ruuhkautuminen on näkynyt myös päätösten postitukseen kuluvan ajan pidentymisenä. Käsitykseni mukaan Kantelijan ratkaisun antamisen ja päätöksen postittamisen välinen kuuden kuukauden aika on kuitenkin kohtuuttoman pitkä eikä sitä nähdäkseni voi perustella kuin vain osaksi työtilanteen ruuhkautumisella. Kantelijan asiamies oli myös jo ehtinyt 8.4.2009 tiedustella asian käsittelyvaihetta. Saamastani selvityksestä ei voi varmuudella päätellä tämän tiedustelun vaikutusta päätöksen postittamiseen eikä näin olleen myöskään sitä, olisiko postittaminen voinut viivästyä jopa nyt tapahtunutta enemmän ilman sitä.

Käsitykseni mukaan lautakunnassa aiemmin käytössä ollut postitussysteemi ei kohdellut muutoksenhakijoita yhdenvertaisesti ja saattoi erityisesti asioiden ruuhkautuessa johtaa kohtuuttoman pitkiin postitusaikoihin. Lautakunnan johdon olisi tullut nähdäkseni seurata päätöksen postitustilannetta nyt tapahtunutta tarkemmin ja puuttua siihen jo aikaisemmassa vaiheessa muutoksenhakijoiden yhdenvertaisen kohtelun turvaamiseksi.

Lautakunta on lausuntonsa mukaan nyttemmin saanut lyhennettyä päätösten postitusajat lyhennettyä kohtuulliselle tasolle, mikä on luonnollisesti myönteistä.

4

TOIMENPITEET

Saatan edellä kohdassa 3.2 esittämäni käsityksen Kantelijan päätöksen postittamisen viivästyisestä sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnan tietoon. Tässä tarkoituksessa lähetän lautakunnalle jäljennöksen tästä päätöksestäni.

Kantelukirjoituksen liitteet palautetaan ohessa.

